درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

نمونه سوالات امتحانی دی ماه

آیا با بسته جهش کانون آشنا هستید؟

یکی از ابتکارات امسال کانون فرهنگی آموزش(قلم چی) بسته جهش می‌باشد که در ۳ حوزه ، فرایند آموزش شما را تکمیل خواهد کرد و باعث پیشرفت نمرات شما در مدرسه میشود.

✓ **آزمون های تشریحی کانون از دوم دبستان تا دوازدهم: با هدف تمرین بیشتر و بهبود نمرات در مدرسه و امتحانات نیمسال اول و دوم**

✓ **فیلم های آموزشی آفلاین پیشرفت: تدریس توسط مجرب ترین دبیران پرمخاطب کشور، منطبق بر برنامه آموزش و پرورش و کتاب درسی با هدف پیشرفت در مدرسه**

✓ **نرم افزار پلکان یادگیری: شامل آزمون‌های تستی و تشریحی در سطوح مقدماتی و پیشرفته، با امکان ساخت آزمون در هر سطح دشواری**

kanoonBook.ir

برای دریافت جایزه ویژه از کانون بوک و یا آشنایی بیشتر با بسته جهش کانون، عدد ۳۳ را به سر شماره ۹۰۰۰۸۴۵۱ ارسال کنید.

www.kanoon.ir

شماره :	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره آموزش و پرورش منطقه ۶ دبیرستان ماندگار البرز دوازدهم انسانی	نام درس) علوم و فنون ۳ تاریخ امتحان) ۱۴۰۴/۱۰/۱۸ زمان امتحان) ۱۰۰ دقیقه	نمره با عدد: نمره با حروف:
رشته: علوم انسانی		تعداد صفحه:۴	امضای دبیر

ردیف	تاریخ ادبیات (۲ نمره)	بارم
۱	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید الف) افرادی مانند صبای کاشانی، قاآنی شیرازی و..... از شاعران قصیده سرای دورهٔ بازگشت ادبی بودند. ب) ..... سردبیری روزنامهٔ «مجلس» را در عصر بیداری بر عهده داشت.	۰/۵
۲	درستی و نادرستی هر یک از عبارت های زیر را بنویسید. الف) شاعرانی چون فروغی بسطامی و نشاط اصفهانی غزل سرایی را در سبک بازگشت ادبی به سبک حافظ و سعدی پیش گرفتند. درست ○ نادرست○ ب) در دورهٔ مظفرالدین شاه با رفت و آمد ایرانیان به اروپا نوع ادبی نمایش‌نامه نویسی رواج یافت. درست○ نادرست○	۰/۵
۳	کدام یک از موارد زیر از عوامل موثر در بیداری جامعه ایران هستند (دو مورد) الف) تاراج کتاب خانه اصفهان و افتادن کتاب‌های کتاب خانه سلطنتی به دست مردم ب) فقر فرهنگی جامعه و سستی و رخوت حاکم بر ادبیات پ) تأثیر جنگ‌های نافرجام ایران و روس ت) کوشش‌های عباس میرزا در روی آوردن به دانش و فنون	۰/۲۵
۴	سرایندهٔ بیت روبه‌رو چه کسی است؟ «من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید/ قفسم برده به باغی و دلم شاد کنید»	۰/۲۵
۵	عبارت‌های زیر معرف چه کسانی است؟ الف) او را آغازگر داستان‌نویسی فارسی به شیوه نوین می دانند. ب) اوّلین رمان اجتماعی را او نوشت.	۰/۵
	سبک شناسی (۲نمره)	
۶	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید. الف) گروهی مانند ملک الشعرای بهار و..... به زبان پرصلابت گذشته وفادار ماندند ب) گرایش به قالب‌های کم کاربرد یا نوین به تدریج زمینه را برای..... فراهم کرد پ) از بارزترین ویژگی‌های زبان شعرعصر بیداری..... است ت) بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان .....بود	۱
۷	مناسب‌ترین پاسخ را از میان کمانک‌ها بیابید و بنویسید. الف) در پاره‌ای از اشعار ..... (فرخی یزدی ـ میزادهٔ عشقی) می‌توان نمونه از تخیلات نوآورانه دید. ب) یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه حضور راوی..... (اول شخص / سوم شخص) در بعضی صحنه‌ها بود.	۰/۵

www.kanoon.ir

۸	ـ مناسب ترین گزینه را برگزینید. سؤال اول: از شاخه‌های ارزنده‌ای که در نثر عصر بیداری چشم‌نواز است؛ ..... است الف) طنز سیاسی – اجتماعی ب) طنز اخلاقی – نقادانه پ) طنز انتقادی - داستانی سؤال دوم: درونمایهٔ بیت «در محیط طوفان‌زا ماهرانه در جنگ است/ناخدای استبداد با خدای آزادی»کدام گزینه نیست؟ الف) جدال خوبی و بدی ب) جدال استبداد و آزادی پ) جدال مرگ و زندگی	۰/۵
	موسیقی شعر (۶نمره)	
۹	نوع وزن مصراع‌های زیر را دقیق مشخّص کنید. (همسان تک لختی، دو لختی و ناهمسان) الف) بگذار تا مقابل روی تو بگذریم ب) دوش در حلقهٔ ما قصهٔ گیسوی تو بود پ) چندانکه گفتم غم با طبیبان ت) چه سازم به خاری که در دل نشیند	۱
۱۰	وزن مصراع‌های زیر را بنویسید. الف) ای خدا جان را تو بنما آن مقام ب) ز احمد تا احد یک میم فرق است	۰/۵
۱۱	نشانه‌های هجایی زیر هریک با کدام اختیار شاعری مطابقت دارد. الف) آرزوی من(- UUU-) ب) فدای چشم تو (U -U-U-) پ) خانهٔ دوست (- U--U) ت) تو کجا رفتی(- U---)	۱
۱۲	حذف همزه و عدم حذف همزه در کدام واژه‌ها تأثیری در وزن ایجاد نمی‌کند. الف) چیست آن ب) مهر افروز پ) شورانگیز ت) کمان ابرو	۰/۲۵
۱۳	کدام یک از مصراع‌های زیر را می‌توان به دو صورت همسان و ناهمسان دسته‌بندی هجایی کرد؟(هر دو شکل را بنویسید.) الف) تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین ب) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است	۰/۵
۱۴	هجاهای کدام یک از مصراع‌های زیر به دو صورت قابل دسته‌بندی هستند. (هر دو شکل را بنویسید.) الف) ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی ب) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست	۰/۵
۱۵	با توجّه به واژه‌های «نیابت، دیدار، کشتی، مو، سو، کو» به سوالات پاسخ دهید. الف) مصوت بلند/ی/درکدام واژه همیشه کوتاه است؟ ب) مصوت بلند «و» در کدام واژه امکان کوتاه شدن دارد؟	۰/۵
۱۶	با توجّه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «آهوی چشم بتان چشم تو را نخجیر است/ چشم صید افکن تو آهوی آهوگیر است» الف) در چندمین هجای مصراع اول، مصوت کوتاه، بلند تلفظ شده‌است؟ ب) در کدام واژه، تغییر کمیّت در مصوّت پایانی واژه دیده‌می‌شود؟ پ) واژهٔ «آهو» چند بار با اختیار تغییر کمیت مصوت به کار رفته‌است؟ نوع آن را بنویسید. ت) شاعر چند بار از اختیار «امکان حذف همزه» بهره برده‌است؟ ث) وزن‌واژهٔ پایهٔ آوایی دوم مصراع را بنویسید.	۱/۵
۱۷	در مورد بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟ «سوسن کافوربوی گلبن گوهر فروش/ زمی ز اردیبهشت گشته بهشت برین» الف) در بیت دوبار اختیار ابدال به کار رفته است؟ ب) در بیت یک اختیار قلب وجود دارد. پ) در بیت چهار بار از بلندبودن هجای پایانی استفاده شده است. ت) در بیت یک بار تغییر کمیت مصوت به کار رفته است.	۰/۲۵

www-kanoon.ir

	زیبایی شناسی(۶نمره)	
۱۸	**نوع لف و نشر را در بیت‌های زیر مشخّص کنید.** **الف) به عشق زلف و رخت فارغم ز دیر و حرم که این معامله بیرون ز کفر و ایمان است** **ب) گر ندیدی قبض وبسط عشق را در یک بساط گریهٔ مینا نگر خندیدن ساغر ببین**	**۰/۵**
۱۹	**با توجّه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.** **تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم از پای تا به سر همه سمع و بصر شدم** **رویی است ماه پیکر و مویی است مشک بوی هر لاله‌ای که می‌دمد از خاک و سنبلی** **الف) در بیت یکم «نشر دوم» را مشخّص کنید.** **ب) نوع لف و نشر بیت دوم را بنویسید.** **پ) در بیت دوم لف‌ها و نشرها کدام آرایهٔ بیانی را ایجاد کرده‌اند.**	**۰/۷۵**
۲۰	**بیت « شعاع درد مرا ضرب در عذاب کنید / مگر مساحت رنج مرا حساب کنید.» کدام آرایه را دارد؟** **الف) تضمین ب) تلمیح پ) مراعات نظیر**	**۰/۲۵**
۲۱	**برای هر بیت آرایهٔ مناسب را برگزینید. [متناقض‌نما – لف و نشر – تلمیح – تضاد – تضمین - استعاره]** **الف) درنیابد حال پخته هیچ خام پس سحن کوتاه باید والسلام** **ب) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند** **پ) دل و کشورت جمع و معمور باد ز ملکت پراکندگی دور باد** **ت) بگشود گره ز زلف زر تار محبوبهٔ نیلگون عماری**	**۱**
۲۲	**هر یک از آرایه‌های «تضاد، لف و نشر، تضمین و تناقض» را در برابر هر یک از بیت‌های مربوط بنویسید.** **الف) با تابش زلف و رخت ای ماه دل افروز از شام تو قدر آید و از صبح تو نوروز** **ب) در خرابی‌هاست چون زلف بتان تعمیر من مرحمت فرما ز ویرانی عمارت کن مرا** **پ) از کیمیای مهر تو زرگشت روی من آری به یمن لطف شما خاک زر شود** **ت) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی من از آن روز که در بند توام آزادم**	**۱**
۲۳	**با توجّه به بیت «ز دست و تیغ او خیزند افزونی و نقصانی/ ز مهر و کین او زایند آسانی و دشواری» درستی یا نادرستی موارد زیر را تعیین کنید.** **الف) شاعر سه بار از تضاد و دو بار از متناقض‌نما استفاده کرده‌است. درست نادرست** **ب) لف و نشر در هر دو مصراع از یک نوع است. درست نادرست**	**۰/۵**
۲۴	**بیت‌های زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.(۰/۵)** **- یار بی پرده از در و دیوار در تجلی است یا اولی الابصار** **- بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد** **الف) در کدام بیت به«اینما تولّوا فثمّ وجه‌الله» اشاره شده‌است؟** **ب) این اشاره چه آرایه‌ای را ایجاد کرده‌است؟**	**۰/۵**
۲۵	**کدام یک از آرایه های زیر در بیت وجود ندارد؟** **«همچو فرهاد بود کوه‌کنی پیشهٔ ما / کوه ما سینهٔ ما ناخن ما تیشهٔ ما»** **الف) تلمیح – واژه آرایی ب) تشخیص – تضمین** **پ) مراعات نظیر – مجاز ت) تشبیه - جناس**	**۰/۲۵**
۲۶	**در کدام یک از بیت‌های زیر تضاد و در کدام متناقض‌نما وجود دارد؟ (دلیل هریک را بنویسید.)** **الف) گفتی به غمم بنشین یا از سر جان برخیز فرمان برمت جانا بنشینم و برخیزم** **ب) چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش زین معما هیچ دانا در جهان آگاه نیست**	**۱**

www.kanoon.ir

۲۷	کدام یک از آرایه‌های زیر، جزء آرایهٔ « بدیع معنوی» نیست؟ الف) مراعات نظیر و متناقض نما ب) تضمین و تضاد پ) تلمیح و لف و نشر د) استفهام انکاری و جناس	۰/۲۵
	تحلیل متن (۴نمره)	
۲۸	با توجّه به متن زیر به سؤالات، پاسخ دهید. «اکنون مدت دو سال است که نه از آن طرف بریدی و سلامی و نه از این جانب قاصدی و پیامی، طایر مکاتبات را پر بسته و کلبهٔ مراودات را در بسته» الف) نوع پایه‌های سجع را در دو جملهٔ پایانی بنویسید و نوع آن را تعیین کنید. ب) متن به تقلید از کدام کتاب قرن هفتم نوشته‌شده‌است؟ پ) نام کتابی که این متن از آن نقل شده‌است، چیست؟ ت)کدام واژه کاربرد امروزی ندارد؟ ث) نوع اوّلین تشبیه را مشخص کنید. ج) نویسندهٔ متن، متعلّق به کدام دوره است؟	۱/۵
۲۹	با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید(۲ نمره) ای دیو سپید پای در بند ای گنبد گیتی ای دماوند از سیم به سر یکی کله خود ز آهن به میان یکی کمربند تا چشم بشر نبندت روی بنهفته به ابر چهره دل بند الف) تلمیح موجود در بیت اوّل را مشخص کنید. ب) بیت اوّل چند استعارهٔ مصرحه دارد؟ پ) منظور از کله خود سیمین چیست؟ ت) بیت دوم کدام ویژگی دماوند را توصیف می‌کند. ث) بیت سوم علت پشت ابر ماندن دماوند را در چه می‌داند؟	۱/۲۵
۳۰	شعر زیر را بخوانید و فقط از نظر آرایه های بدیع معنوی درست و نادرست را مشخّص کنید. غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم الف) تهران مجاز از ایران است و ایمان به نور تشبیه شده است و به یک آیه تلمیح دارد. درست○ نادرست○ ب) مراعات نظیر و واژه آرایی(تکرار) در متن دیده می شود. درست○ نادرست○ پ) تضاد و تلمیح و مراعات نظیر در شعر دیده می شود. درست○ نادرست○	۰/۷۵
۳۱	متن زیر را از کتاب «چرند و پرند» دهخدا بخوانید و از نظر ویژگی های زبانی دورهٔ بیداری جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. « باری چه دردسر بدهم؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می بینید آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف ها یادش رفته. تا یک فرّاش قرمزپوش می بیند، دلش می‌تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می‌افتد، رنگش می‌پرد. هی می‌گوید: امان از همنشین بد.» الف) نثر این متن ..... است. ب) در متن از زبان محاوره و ..... عامیانه و کلمات بیگانه استفاده شده است.	۰/۵
	موفقیت ما آرزوی شماست! ؛ موفقیت شما هم آرزوی ماست.	۲۰

www.kanoon.ir

شماره :	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران اداره آموزش و پرورش منطقه ۶ دبیرستان ماندگار البرز دوازدهم انسانی	نام درس) علوم و فنون ۳ تاریخ امتحان) ۱۴۰۴/۱۰/۱۸ زمان امتحان) ۱۰۰ دقیقه	نمره با عدد: نمره با حروف:
رشته: علوم انسانی		تعداد صفحه:۲	امضای دبیر

ردیف		بارم
	تاریخ ادبیات (۲ نمره)	
۱	الف) سروش اصفهانی ب) ادیب الممالک فراهانی	۰/۵
۲	الف) درست ب) نادرست.	۰/۵
۳	مورد پ وت صحیح است سایر موارد مربوط به عوامل موثر در سبک بازگشت هستند.	۰/۲۵
۴	ملک الشعرای بهار	۰/۲۵
۵	الف) محمدعلی جمال زاده ب) مرتضی مشفق کاظمی	۰/۵
	سبک شناسی (۲نمره)	
۶	الف) ادیب الممالک ب) ظهور شعر نو پ) سادگی و روانی ت) قانون	۱
۷	الف)میرزاده عشقی ب) سوم شخص مفرد	۰/۵
۸	سؤال اول) طنز سیاسی - اجتماعی(الف) سؤال دوم: جدال مرگ و زندگی (پ)	۰/۵
	موسیقی شعر (۶نمره)	
۹	الف) ناهمسان ب) همسان تک لختی پ) همسان دو لختی ت) همسان تک لختی	۱
۱۰	الف) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن ب)مفاعیلن مفاعیلن فعولن	۰/۵
۱۱	الف)کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند در هجای سوم ب) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در پایان پ) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای سوم ت) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای اول	۱
۱۲	الف ، ت	۰/۲۵
۱۳	الف) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فعولن (ناهمسان) یا مستفعل مستفعل مستفعل مستف (همسان تک لختی)	۰/۵
۱۴	ب: مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن یا مستفعلن مفاعلُ مستفعلن فَعَل	۰/۵
۱۵	الف) نیابت ب) سو	۰/۵
۱۶	الف)هجای سوم ب) در واژه «تو» پ) دوبار آهوی اول ودوم هجای «هو» به هجای کوتاه تبدیل شده است ت) سه بار ث)فعلاتن	۱/۵
۱۷	پ : سه بار	۰/۲۵
	زیبایی شناسی(۶نمره)	
۱۸	الف) مرتب ب) مرتب	۰/۵
۱۹	الف)سمع ب) لف و نشر مرتب پ) تشبیه	۰/۷۵

www.kanoon.ir

۲۰	پ: مراعات نظیر	۰/۲۵
۲۱	الف)تضاد ب) تلمیح پ) لف ونشر ت) استعاره	۱
۲۲	الف) لف و نشر ب) تناقض پ)تضاد ت) تضمین	۱
۲۳	الف) نادرست ب) درست	۰/۵
۲۴	الف) بیت اول ب) تلمیح	۰/۵
۲۵	گزینه ب	۰/۲۵
۲۶	الف)تضاد ب) تناقض	۱
۲۷	گزینه د	۰/۲۵
	تحلیل متن (۴نمره)	
۲۸	الف) سجع متوازی (پر، در) ب) گلستان پ) منشآت ت) واژۀ «برید» ث) طایر مکاتبات : تشبیه فشرده اضافی ج) دورۀ بیداری گروه سنت گرا	۱/۵
۲۹	الف) دیو سپید، تلمیح دارد به داستان هفت خوان رستم ب) دو استعاره مصرحه: دیو و گنبد هر دو استعاره از دماوند هستند. پ) قله برفی ت) دماوند را پهلوانی تصور کرده که کلاه خود بر سر دارد و کمربند به کمر بسته است. ث) ارتفاع زیاد برای دور بودن از چشم انسانها	۱/۲۵
۳۰	الف) نادرست ب) نادرست (دقت در نوع آرایه های بدیع لفظی: آرایۀ تکرار جزء آرایۀ بدیع لفظی است نه معنوی) پ) درست	۰/۷۵
۳۱	الف)ساده وعامیانه ب) اصطلاحات(کنایات)	۰/۵